

Обнова индустрије без предузећа

Синдикалци сматрају да ће програм окончања реструктурирања бити последњи ударац српској индустрији, а не најава њеног новог почетка

Индустрији мотора и трактора држава ће покушати да нађе стратешког партнера Фото Танјуг

Представници привредних удружења и синдиката подржали су прошле суботе мере штедње које је предложила Влада Србије. Договорено је и да влада чује став синдиката пре него што утврди предлог измена неких системских закона, пре свега закона о раду. Судећи по изјавама неких синдикалаца, оно у погледу чега нема потпуне сагласности је – шта и како са неприватизованим предузећима, онима који су у статусу реструктурирања. Продаја, стечај или подржављење – три су сценарија за окончање неуспеле деценијске припреме за приватизацију 179 фирми које запошљавају приближно 54.000 људи. Решење за њихов статус треба да се нађе до краја јуна 2014. године.

Међу синдикалцима преовлађује мишљење да ће предложени програм окончања приватизације задати последњи ударац српској индустрији и да ништа неће бити од најава њеног новог почетка.

За оне који су се водили као запослени у тим фирмама најбитнија је порука министра финансија и привреде Млађана Динкића да ће, безобзира на то како се буде завршила ова „тужна прича”, свим радницима који остану без радног места бити исплаћено 300 евра по години радног стажа. За Транзициони фонд предвиђени су највећи додатни расходи у ребалансу буџета од 3,7 милијарди динара.

– Сва предузећа су подељена у четири групе, а 27 ће већ овог лета отићи у стечај – рекао је Динкић. – У њима је запослено 787 људи. За њих се купци не интересују, јер имају велике

дугове. Докраја ове године биће понуђено на продају имовина 66 предузећа. Ако не буду продата ни из трећег покушаја по цени од 30 одсто од процењене вредности, биће покренут стечај.

У посебној групи је 16 предузећа која могу да обезбеде текућу ликвидност, каже министар, али не могу да измирују обавезе из прошлости. Ове фирме ће изабрати саветнике, такође до краја ове године, спровести „унапред припремљен план реорганизације”.

– Влада ће овим предузећима отписати старе обавезе, репрограмираће се дугови приватном сектору и евентуално спровести социјални програм за вишак запослених, а она ће потом самостално да послују. Заштиту државе најпре ће изгубити РТБ „Бор”. У последње три године послује са добитком, али има дугове из прошлости, које сада измирује. Исти третман чека и „Петрохемију” – рекао је Динкић.

До краја 2013. број предузећа у реструктурирању био би сведен на мање од 90.

У програму мера за реформу јавног сектора је записано да ће се у првој половини 2014. решавати судбина некадашњих великих система. Реч је о 29 предузећа.

– Најтеже ће бити са компанијама попут „14. октобра”, ФАП-а, ИМТ-а или ИМП-а, али ће држава покушати да им нађе стратешке партнере – рекао је Динкић.

План је да држава преузме имовину ових предузећа и да крене у заједничка улагања са стратешким партнерима, да их понуди по било којој цени, уз обавезу купца да инвестира и покрене производњу и запошљавање. Или да се одлуком владе покрене производња упојединим деловима за које се сматра да је то од стратешког значаја.

Питања као што су – зашто све наведено није до сада учињено и ко је за то одговоран, неки сврставају у „задоцелу памет”. Сада је главно питање да ли је понуђено решење најбоље могуће.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић каже да је добро што се влада одлучила да „подржави” део друштвених фирми које су од стратешког значаја за земљу и могле би да покрену целу привреду.

– Уколико би влада успела да део тих предузећа остави у државном власништву, а један део прода, то би било веома позитивно – рекао је Орбовић.

Негосав Јовановић, потпредседник Индустијског синдиката Србије, тврди да је предложено „скидање с дневног реда” 179 предузећа заправо задавање коначног ударца српској индустрији, што ће донети нове стечајеве и отпуштања.

– Такав „програм” неће донети обећану реиндустријализацију, а са њом и нова радна места, извози инвестиције, три прокламована циља ове владе – каже Јовановић. – Министар Динкић и влада знају да узрок великог дефицита буџета није предуго реструктурирање ових предузећа, јер њега није ни било. Овај синдикат, који заступа интересе запослених у

130 предузећа, годинама је на то указивао. Узрок свих наших мука је двадесетогодишње сатирање индустрије, а на другој страни прегломазни јавни сектор, државна администрација и нефункционални Фонд ПИО.

Индустијски синдикат се залаже да се у сваком од 179 предузећа спроведе стварно реструктурирање, јер су она једино могуће место рађања нове српске индустрије, каже Јовановић.

– Понуђени програм реструктурисања ових предузећа имао је смисла пре пет година, кад је нешто још могло да се сачува, али данас то нису мере које ће донети решење проблема, већ програм сахрањивања мртваца – каже Бранислав Чанак, председник УГС „Независност”.

Права и благовремена решења упорно су одбијали баш аутори овог решења, које то није, а не запослени и директори у тим предузећа, тврди Чанак.

Александар Микавица

објављено: 27.06.2013